

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobkyně: **T. T. N. N.**, narozená dne X
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
zastoupená advokátem Mgr. Markem Eichlerem
sídlem Nekázanka 888/20, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 10. 2023, č. j. CPR-17175-8/ČJ-2023-930310-V238,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobkyně se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 10. 2023, č. j. CPR-17175-8/ČJ-2023-930310-V238 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuto odvolání žalobkyně a bylo potvrzeno rozhodnutí ze dne 31. 3. 2023, č. j. KRPA-114950-13/ČJ-

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

2023-000022-SV (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), vydané Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“). Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobkyni uloženo podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 3, 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), správní vyhoštění a stanovena doba zákazu pobytu v délce pět let, zároveň byla stanovena doba k vycestování z území do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí dle ust. § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

II. Žalobní body

2. Žalobkyně namítala, že žalovaný bagatelizoval beztrestný život žalobkyně spolu s tím, že uvedl, že spolupráce žalobkyně se správním orgánem lze shledat polehčující okolností, avšak i přes tuto polehčující okolnost správní orgány uložily správní vyhoštění v maximální možné délce, což je jednoznačně nepřiměřené. Bylo na místě zohlednit, že žalobkyně měla v minulosti legální pobyt po dobu 5 let, pobyt jí nebyl ukončen z důvodu odsouzení, tudíž i toto mělo být zohledněno. Je sice pravdou, že doba nelegálního pobytu byla relativně dlouhá, nicméně to neznamená, že je na místě uložit správní vyhoštění v maximální možné výměře.
3. Žalovaný taktéž způsobil nepřezkoumatelnost rozhodnutí, když se nedostatečně vypořádal s odvolací námitkou týkající se nepřiměřeně přísné délky správního vyhoštění, kdy z aplikační praxe právního zástupce je známo, že za nelegální pobyt se běžně ukládalo správní vyhoštění v délce 1 roku až 3 let, nikoliv 5 let. Žalobkyně poukazuje na to, že má čistý trestní rejstřík, nepáchala zde žádnou trestnou činnost, není tak zřejmé a dostatečně odůvodněné, z jakého důvodu bylo přistoupeno k této délce zákazu pobytu.
4. Žalovaný se též zcela nedostatečně vypořádal s nepřiměřeností vydaného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně. Nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života je neurčitým právním pojmem, nikoliv správním uvážením, což však správní orgány nikterak nereflektovaly. Žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2015, č. j. 3 Azs 240/2014-37: *„Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že se shora uvedený závěr městského soudu nikterak nedotýká otázky (ne)dodržení limitů správního uvážení, jak se domnívá stěžovatelka. Ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců (jehož nedostatečná aplikace vedla městský soud ke zrušení rozhodnutí stěžovatelky), dle kterého rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince, totiž žádný prostor pro užití diskrečního oprávnění nenabízí. Posouzení, zda by správní vyhoštění mohlo představovat nepřiměřený zásah do práv cizince, je otázkou interpretace a aplikace neurčitého právního pojmu, který musí být v tomto smyslu v konkrétním případě naplněn obsahem odpovídajícím posuzované věci. Jde tedy ryze o otázku interpretace a aplikace práva, jejichž přezkum správními soudy není (na rozdíl od užití správního uvážení) nikterak omezen.“* Žalobkyně dále odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 As 102/2013-34: *„Výklad pojmu „nepřiměřený zásah do rodinného nebo soukromého života“ a podřazení zjištěného skutkového stavu tomuto pojmu j ovšem otázkou výkladu práva a jeho aplikace na zjištěný skutkový stav za využití citovaných kritérií stanovených judikaturou ESLP, nikoliv předmětem volného správního uvážení.“* Správní

orgány nesplnily hlediska, která jsou nutná zvážit v případě takového neurčitěho právního pojmu. Mezi hlediska, která berou soudy v imigračních případech v potaz, patří zejména povaha a závažnost dotčeného veřejného zájmu (například závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem), délka pobytu cizince v hostitelském státě, doba, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchání trestného činu a chování cizince v průběhu této doby, rodinná situace cizince (například doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru), počet nezletilých dětí a jejich věk, dále rozsah, v jakém by byl soukromý nebo rodinný život cizince narušen (tj. vliv na ekonomický, osobní a rodinný život jednotlivce, včetně vlivu na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo zůstat v hostitelském členském státě na základě samostatného pobytového oprávnění), rozsah a intenzita vazeb na hostitelský stát (příbuzní, návštěvy, jazykové znalosti apod.) imigrační historie dotčených osob (například porušení imigračních pravidel v minulosti) a v neposlední řadě také věk a zdravotní stav cizince. Správní orgány způsobily nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, když nezjistily veškerá hlediska k posouzení přiměřenosti dopadů k osobě žalobkyně.

5. Žalobkyně je tedy přesvědčena o nepřiměřenosti napadeného rozhodnutí, pokud jde o uložené opatření. Jak samotná forma uloženého opatření, tak délka správního vyhoštění byla vyměřena zcela nepřiměřeně a neadekvátně okolnostem případu a odporuje základním zásadám činnosti správních orgánů, především pokud jde o zásady proporcionality a právní jistoty. Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné a nezákonné s ohledem na nedostatečně zjištěný stav věci.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření plně odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, které považoval za podrobné, přezkoumatelné a podložené relevantními podklady. Žalovaný se řádným způsobem vypořádal s námitkou, dle které je opatření v délce pěti let nepřiměřeným (viz strana 5 napadeného rozhodnutí), kdy dodává, že protiprávní jednání žalobkyně v délce několika let, navíc jednání vědomé, které vyšlo najevo provedenou pobytovou kontrolou, je nutné vnímat jako natolik závažné, aby bylo možné přijetí opatření v maximální délce zákonem stanovené skutkové podstaty.
7. Žalovaný připomněl, že při pobytové kontrole žalobkyně původně uváděla údaje jiné osoby, až poté byla ztotožněna.
8. Jde-li o zásah do soukromého a rodinného života žalobkyně a odkazy na judikaturu Nejvyššího správního soudu, i s touto námitkou se žalovaný řádně a dostatečně vypořádal (viz strana 6-8 napadeného rozhodnutí). Žalovaný připomněl, že žalobkyně v rámci řízení neuvedla žádné zásadní vazby vybudované na území České republiky (dále jen „ČR“), včetně vazeb soukromých či rodinných. Je sice pravdou, že původně pobývala žalobkyně na území ČR legálně, a to na základě vydaného povolení k dlouhodobému pobytu, nicméně dnem 19. 12. 2013 již její pobyt nebyl oprávněný. Obdobně tomu bylo i v případě platnosti jejího cestovního dokladu, který pozbyl platnosti dnem 15. 9. 2020, nicméně žalobkyně neučinila žádné kroky k legalizaci svého pobytu. Žalobkyně si také byla vědoma protiprávního jednání, jak se sama vyjádřila v rámci řízení, byla rovněž srozuměna s možností uložení zákazu vstupu a nuceného vycestování z území členských států Evropské unie. Žalovaný uzavřel, že v předmětném řízení bylo dosaženo

spravedlivé rovnováhy mezi veřejným zájmem a zájmem nad ochranou soukromého a rodinného života žalobkyně.

IV. Obsah správního spisu

9. Prvostupňové rozhodnutí vychází ze skutečnosti, že účastnice řízení pobývala na území ČR ode dne 16. 9. 2020 do dne 30. 3. 2023 bez platného cestovního dokladu, ač k tomu nebyla oprávněna. Zároveň pobývala na území ČR ode dne 19. 12. 2013 do dne 30. 3. 2023 bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyla oprávněna. Tímto jednáním účastnice řízení porušila povinnost z ustanovení § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců, neboť cizinec je povinen pobývat na území ČR s platným cestovním dokladem a oprávněním k pobytu, není-li stanoveno jinak.
10. V odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí účastnice nepopřela, že se na území ČR nacházela neoprávněně delší dobu, avšak doba zákazu pobytu v délce 5 let je nepřiměřená. Správní orgán I. stupně pominul, že se do ČR dostala zcela legálně, legálně také pobývala na území delší dobu, začlenila se do společnosti, vytvořila si zde přinejmenším přátelské vazby. Vyhoštění v maximální délce je možné ukládat u recidivistů, či osob, které zde v minulosti něco spáchaly, nikoli u cizinky pobývajících toliko nelegálně. V tomto případě tedy nebylo dostatečně odůvodněno, proč bylo přistoupeno k maximální délce zákazu pobytu. Správní orgán I. stupně neposoudil všechna hlediska, která je nutno zvážit v případě hodnocení zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně. Za situace, kdy účastnice má čistý trestní rejstřík, nikdy nebyla projednávána za přestupek, plně spolupracovala se správním orgánem, mělo být dle ustálené praxe uloženo správní vyhoštění v délce 1 až 3 roky. Účastnice řízení zpochybnila závazné stanovisko, neboť v něm nebyla zohledněna skutečnost, že zde měla v minulosti legální pobyt.
11. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shledal, že protiprávní jednání bylo řádným způsobem zjištěno a doloženo spisovým materiálem, přičemž účastnice řízení rovněž nerozpорије, že by se vytýkaného protiprávního jednání dopustila. Účastnice nepochybně pobývala na území ČR legálně, neboť byla držitelkou povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – OSVČ (do 18. 12. 2013), poprvé přicestovala na území ČR v roce 2008 za účelem podnikání, snažila se povolení k pobytu prodlužovat, nicméně z důvodu nesplnění požadavků byly její žádosti zamítány. Jde-li o její začlenění do společnosti, ze samotné výpovědi je zřejmé, že účastnice sdílí poslední tři roky společnou domácnost s krajankou, nájemní smlouvu nemá uzavřenou, dokonce si nepamatuje ani adresu pobytu. Ke kontaktům na území ČR uvedla, že se stýkala pouze s krajany. Žádní její příbuzní na území ČR nepobývají, její nejbližší rodina žije v domovském státě (manžel, dvě dospělé děti, matka a dvě sestry). Zdravotní pojištění na území ČR nemá sjednáno, žádné zásadní závazky, pohledávky ani vazby k území ČR neuvedla. Z uvedeného je tedy evidentní, že účastnice se do české společnosti nezačlenila, její motivací, jak sama uvedla, nebylo vytvoření zázemí na území, nýbrž snaha obstarat si finanční prostředky, což odůvodnila tím, že hodlala obstarat letenku a vycestovat do domovského státu. Účastnice nepodnikla žádné kroky vedoucí k legalizaci svého pobytu, přičemž nesplňovala-li podmínky pro prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu, stěží mohla očekávat, že jí bude toto povolení prodlouženo. I skutečnost, že již dne 15. 9. 2020 uplynula platnost jejího cestovního dokladu, svědčí ledabylému přístupu k plnění

povinností ze zákona o pobytu cizinců vyplývajících. Sama účastnice řízení se vyjádřila v tom směru, že od doby, co byla na území ČR nelegálně, se o svůj cestovní pas nezajímala. Ani v informačních policejních systémech nefiguruje k její osobě od roku 2013 žádný záznam, včetně řízení o žádostech, hlášení pobytu apod.

12. Při uložení zákazu pobytu v délce 5 let vycházel správní orgán I. stupně ze závažnosti protiprávního jednání a jeho délky (pobyt bez cestovního dokladu ode dne 16. 9. 2020 do dne 30. 3. 2023, pobyt bez oprávnění k pobytu ode dne 19. 12. 2013 do dne 30. 3. 2023). Správní orgán I. stupně také neopomněl, že protiprávní jednání bylo zjištěno provedenou pobytovou kontrolou dne 30. 3. 2023, tudíž se lze domnívat, že v protiprávním jednání by bylo pokračováno. Správní orgán I. stupně nepřehlédl skutečnost, že účastnice řízení pobývala na území ČR od roku 2008 do 2013 oprávněně, za tuto dobu se nedopustila žádného protiprávního jednání. Se správním orgánem I. stupně účastnice řízení spolupracovala, což správní orgán také shledal jako polehčující okolnost. Žalovaný shledal úvahy týkající se stanovení doby zákazu pobytu relevantními, vycházejícími ze zjištěných skutečností a okolností daného případu. Žalovaný se neztotožnil s názorem, že vyhoštění v maximální délce je možné ukládat u recidivistů, či osob, které zde v minulosti něco spáchaly, nikoli u cizinky pobývajících toliko nelegálně. Vzhledem k délce protiprávního jednání je maximální doba v délce 5 let adekvátním opatřením, neboť protiprávní jednání v řádu několika let (v daném případě cca 10 let), se stalo jistě závažnějším, nebyl-li neoprávněný pobyt vyřešen. Je nutné připomenout, že sama účastnice si byla protiprávního jednání vědoma, očekávala, že dříve či později bude vyhoštěna. I zmiňovaný postoj, kdy nepodnikla několik let žádné kroky k legalizaci svého pobytu či ukončení protiprávního jednání, lze shledávat jako přítěžující okolnost. Navíc si byla zcela prokazatelně vědoma, že se dopouští protiprávního jednání, neboť pobývala na území ČR od roku 2008, tudíž lze předpokládat, že o pobytových pravidlech měla alespoň rámcové povědomí. Rovněž k vyjádření účastnice, že si neplatnosti svého cestovního dokladu nevšimla, lze stěží uvěřit, když při pobytové kontrole uvedla osobní údaje zcela jiné osoby. Namítá-li účastnice, že za této situace, kdy má čistý trestní rejstřík, nikdy nebyla projednávána za přestupek, plně spolupracovala se správním orgánem, mělo být dle ustálené praxe uloženo správní vyhoštění v délce 1 až 3 roky, nelze s tímto souhlasit. Žalovaný konstatoval, že pokud by přistupoval „*toliko z důvodu neoprávněného pobytu*“, k uložení zákazu pobytu v samé dolní hranici zákonného rozpětí, aniž by zhodnotil závažnost, která se zákonitě stupňuje v závislosti na délce protiprávního jednání, nepostupoval by individuálně vzhledem ke zjištěným okolnostem, nýbrž spíše formálně či paušálně. Takové posouzení by bylo rovněž v rozporu s obdobnými případy, které jsou odvolacími orgánem známy z úřední činnosti. Žalovaný uzavřel, že správní orgán I. stupně řádně odůvodnil dobu zákazu pobytu, kdy rovněž uvedl racionální úvahy, které ho ke stanovení této doby vedly, a to vše v mezích správního uvážení. Zjištěné okolnosti dle názoru odvolacího orgánu zcela korespondují s dobou zákazu vstupu stanovenou v délce pět let, tedy v maximální možné délce.
13. K odkazu na rozsudky č. j. 3 Azs 240/2014-37 a č. j. As 102/2013-34 žalovaný uvedl, že posouzení přiměřenosti vydání napadeného rozhodnutí správním orgánem I. stupně s ohledem na soukromý a rodinný života účastnice řízení plně koresponduje s ustáleným přístupem k této problematice ze strany českých správních soudů (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 6/2012-29, ze dne 6. 12. 2011, č. j. 8 As 32/2011-60, a ze dne 18. 4. 2008, č. j. 2 As 19/2008-75), ale i z judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Právě bohatá judikatura Evropského soudu pro

lidská práva stanoví řadu kritérií pro posuzování souladu zásahů do soukromého a rodinného života ve smyslu článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) v cizineckých věcech. Mezi hlediska, která berou soudy v imigračních případech v potaz, patří zejména povaha a závažnost dotčeného veřejného zájmu (například závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem), délka pobytu cizince v hostitelském státě, doba, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchání trestného činu a chování cizince v průběhu této doby, rodinná situace cizince (například doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru), počet nezletilých dětí a jejich věk, dále rozsah, v jakém by byl soukromý anebo rodinný život cizince narušen (tj. vliv na ekonomický, osobní a rodinný život jednotlivce, včetně vlivu na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo zůstat v hostitelském členském státě na základě samostatného pobytového oprávnění), rozsah a intenzita vazeb na hostitelský stát (příbuzní, návštěvy, jazykové znalosti apod.), imigrační historie dotčených osob (například porušení imigračních pravidel v minulosti) a v neposlední řadě také věk a zdravotní stav cizince. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8As 118/2012-45, který uvedl, že v případech, které spojují otázku možného porušení práva na respektování rodinného či soukromého života a otázku nuceného vycestování cizince, je nutné vycházet především z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vztahující se ke čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. (viz např. rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, Üner proti Nizozemsku, č. 46410/99, body 5758, a rozsudky ze dne 31. 1. 2006, Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku, stížnost č. 50435/99, bod 39, či ze dne 28. 6. 2011, Nunez proti Norsku, stížnost č. 55597/09, bod 70). Všechna uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku. Právo vyplývající z čl. 8 Úmluvy totiž není absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2012, č. j. 8 As 118/2012-45). Žalovaný neshledal v tomto směru pochybení, ani samotná existence rodinných vazeb cizince na území ČR bez dalšího neznamená, že by uložení správního vyhoštění představovalo zásah do soukromého a rodinného života, který by byl svou intenzitou nepřiměřený. K zásahu do soukromého a rodinného života cizince v případě vydání správního vyhoštění nepochybně dojde, avšak tento zásah nelze vzhledem ke zjištěným okolnostem považovat za nepřiměřený, resp. převažující nad zájmem, aby na území ČR pobývali lidé v souladu s právními předpisy. I v daném případě je zřejmé, že se nelze zásahům do soukromého a rodinného života účastnice řízení zcela vyvarovat, nicméně je však důležité, aby přijatým opatřením nedocházelo k takovým zásahům do rodinného a soukromého života účastnice řízení, potažmo nejbližších, které by byly zjevně nepřiměřené daným okolnostem, což však v předmětném řízení není doloženo, neboť nebyly zjištěny zásadní vazby (resp. žádné) účastnice řízení navázané na území ČR. Účastnice se sice nedopustila protiprávního jednání naplňující parametry trestného činu či přečinu, nicméně celková délka protiprávního jednání, její laxní přístup k dodržení pobytových pravidel, při pobytové kontrole sdělení osobních údajů jiné osoby, lze hodnotit jako dostatečně závažné protiprávní jednání odůvodňující vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Účastnice řízení pobývala na území od roku 2008, prvotně sice oprávněně, nicméně přibližně koncem roku 2013, tomu tak již nebylo. Srovnáme-li tedy oprávněný pobyt účastnice řízení v délce cca 5 let a na straně druhé vědomý neoprávněný

pobyt v délce cca 10 let, nelze než dospět k závěru, že přijetí opatření touto formou bylo namístě. Jde-li o vybudované soukromé či rodinné vazby, v daném řízení nebylo zjištěno, že by si účastnice řízení na území ČR takové vazby vybuďovala. Účastnice řízení se stýká pouze s krajany, její nejbližší, tj. manžel, 2 dospělé děti, matka a 2 sestry, žijí trvale v domovském státě. Žádné další vazby, které by měly být nepřiměřeným způsobem zasaženy v případě samotného vycestování účastnice řízení, nebyly zjištěny, žádné takové vazby sama účastnice řízení neuváděla. Účastnice byla sice v domovském státě naposledy v roce 2008, nicméně přicestovala na území ČR coby dospělá osoba, tudíž podstatnou část svého dospělého života prožila v domovském státě. I jazyková vybavenost tomu svědčí, neboť je schopna se dorozumět svým rodným jazykem, český jazyk, jak sama potvrdila, neovládá. V daném případě tak nebylo shledáno, že by její zpětná integrace byla zcela vyloučena. Jak již bylo nastíněno výše, účastnice řízení má v případě návratu do domovského státu možnost kontaktovat své dospělé děti, neboť je s nimi ve spojení. V domovském státě pobývají i další její příbuzní, u kterých by mohla najít prvotní pomoc a zázemí (její matka a dvě sestry). Konečně to byla účastnice řízení, která před správním orgánem I. stupně uvedla, že počítala s tím, že bude vyhoštěna, nicméně se snažila obstarat finanční prostředky na cestu domů. Ani věk či zdravotní stav nebude překážkou vycestování, navíc sama uvedla, že vycestuje dobrovolně, nicméně z důvodu nedostatku financí se obrátí na IOM, aby požádala o pomoc s návratem do rodné země. Žalovaný neměl pochyby o tom, že v předmětném řízení bylo nalezeno korektní rovnováhy mezi přítomnými legitimními zájmy. Z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je zřejmé, jak správní orgán I. stupně posoudil proporcionalitu mezi veřejným zájmem na vyhoštění a zájmem nad ochranou soukromého a rodinného života účastnice řízení, kdy se s tímto závěrem žalovaný jako odvolací orgán plně ztotožnil.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

14. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jelikož žalovaný souhlasil s projednáním věci bez jednání a žalobkyně se na výzvu soudu ve stanovené době nevyjádřila. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
15. Podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 zákona o pobytu cizinců policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států až na pět let, pobývá-li cizinec na území nebo na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, bez platného cestovního dokladu, ač k tomu není oprávněn.
16. Podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do

informačního systému smluvních států až na pět let, pobývali cizinec na území nebo na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.

17. Podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců nelze rozhodnutí o správním vyhoštění podle ustanovení § 119 vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince. Ustanovení § 174a stejného zákona pak stanoví, že při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.
18. Pokud bylo namítáno, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné, této námitce nelze přisvědčit. Zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat. Žalobkyně podala odvolání, žalovaný všechny odvolací námitky podrobně vypořádal.
19. Žalobkyně měla za to, že byla nedostatečně vypořádána odvolací námitka týkající se nepřiměřeně přísné délky správního vyhoštění, kdy z aplikační praxe právního zástupce je známo, že za nelegální pobyt se běžně ukládalo správní vyhoštění v délce 1 roku až 3 let, nikoliv 5 let, žalobkyně má čistý trestní rejstřík, nepáchala zde žádnou trestnou činnost.
20. Délku správního vyhoštění je správní orgán povinen stanovit v rámci zákonem vymezeného rozmezí po zohlednění všech individuálních okolností konkrétního případu. Tím jsou dány meze správního uvážení. Soudní přezkum správního uvážení je pak limitován na posouzení, zda správní orgán nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo zda je nezneužil a pokud tomu tak není, soud není oprávněn jakkoliv nahrazovat správní úvahu správního orgánu (§ 78 odst. 1 s. ř. s.; k tomu srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002-42, č. 906/2006 Sb. NSS). Smyslem stanovení určitého zákonného rozmezí pro uložení správního vyhoštění přitom nepochybně je, aby byly případy cizinců, na které toto ustanovení dopadá, co nejvíce individualizovány, a to v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu, podle kterého správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.
21. Při uložení zákazu pobytu v délce 5 let vycházel správní orgán I. stupně ze závažnosti protiprávního jednání a jeho délky (pobyt bez cestovního dokladu ode dne 16. 9. 2020 do dne 30. 3. 2023, pobyt bez oprávnění k pobytu ode dne 19. 12. 2013 do dne 30. 3. 2023). Správní orgán I. stupně zdůraznil, že protiprávní jednání bylo zjištěno provedenou pobytovou kontrolou dne 30. 3. 2023, tudíž se lze domnívat, že v protiprávním jednání by bylo pokračováno. Účastnice se také snažila zmást hlídku policie, když při kontrole

uváděla identitu jiné osoby. Správní orgán I. stupně nepřehlédł skutečnost, že účastnice řízení pobývala na území ČR od roku 2008 do 2013 oprávněně, za tuto dobu se nedopustila žádného protiprávního jednání, se správním orgánem spolupracovala, což správní orgán shledal jako okolnosti polehčující, nicméně vzhledem k dlouhé době nelegálního pobytu a pobytu bez platného cestovního dokladu bylo přistoupeno k maximální délce zákazu pobytu.

22. Žalovaný tyto úvahy aproboval, neztotožnil se s názorem, že vyhoštění v maximální délce je možné ukládat u recidivistů, či osob, které zde v minulosti něco spáchaly, nikoli u cizinky pobývajících toliko nelegálně. Vzhledem k délce protiprávního jednání je maximální doba v délce 5 let adekvátním opatřením, neboť protiprávní jednání v řádu několika let (v daném případě cca 10 let), se stalo jistě závažnějším, nebyl-li neoprávněný pobyt vyřešen. Žalovaný doplnil, že sama účastnice si byla protiprávního jednání vědoma, očekávala, že dříve či později bude vyhoštěna. I zmiňovaný postoj, kdy nepodnikla několik let žádné kroky k legalizaci svého pobytu či ukončení protiprávního jednání, lze shledávat jako přitěžující okolnost. Navíc si byla zcela prokazatelně vědoma, že se dopouští protiprávního jednání, neboť pobývala na území ČR od roku 2008, tudíž lze předpokládat, že o pobytových pravidlech měla alespoň rámcové povědomí. Rovněž k vyjádření účastnice řízení, že si neplatnosti svého cestovního dokladu nevšimla, lze stěží uvěřit, když při pobytové kontrole uvedla osobní údaje zcela jiné osoby. Namítá-li účastnice řízení, že za této situace, kdy má čistý trestní rejstřík, nikdy nebyla projednávána za přestupek, plně spolupracovala se správním orgánem, mělo být dle ustálené praxe uloženo správní vyhoštění v délce 1 až 3 roky, nelze s tím souhlasit. Žalovaný konstatoval, že pokud by přistupoval „toliko z důvodu neoprávněného pobytu“, k uložení zákazu pobytu v samé dolní hranici zákonného rozpětí, aniž by zhodnotil závažnost, která se zákonitě stupňuje v závislosti na délce protiprávního jednání, nepostupoval by individuálně vzhledem ke zjištěným okolnostem, nýbrž spíše formálně či paušálně. Takové posouzení by bylo rovněž v rozporu s obdobnými případy, které jsou odvolacími orgány známy z úřední činnosti. Žalovaný uzavřel, že správní orgán I. stupně řádně odůvodnil dobu zákazu pobytu, kdy rovněž uvedl racionální úvahy, které ho ke stanovení této doby vedly, a to vše v mezích správního uvážení. Zjištěné okolnosti dle názoru odvolacího orgánu zcela korespondují s dobou zákazu vstupu stanovenou v délce pět let, tedy v maximální možné délce.
23. Soud toto odůvodnění považuje za přezkoumatelné a přesvědčivé. Žalovaný v napadeném rozhodnutí délku zákazu pobytu stanovil a odůvodnil v souladu s citovanou zákonnou úpravou i judikaturou, neopomněl zvážit žádnou podstatnou okolnost. Z odůvodnění správních rozhodnutí je zřejmé, že ve prospěch žalobkyně byl zohledněn její předchozí legální pobyt a spolupráce se správním orgánem.
24. Správní orgány nevybočily z mezí správního uvážení, když shledaly, že ani při zohlednění polehčujících okolností není na místě uložit kratší dobu zákazu pobytu, neboť doba porušení předpisů byla velmi dlouhá (téměř 10 let nelegálního pobytu a 2,5 roku pobytu bez platného cestovního dokladu). Soud v této souvislosti pouze doplňuje, že podstatná je též skutečnost, že u žalobkyně byly naplněny hned dvě skutkové podstaty správního vyhoštění, a to podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 a bodu 4 zákona o pobytu cizinců. Za této situace ani skutečnost, že žalobkyně nebyla trestána, není důvodem pro kratší délku zákazu pobytu.

25. Podle názoru soudu není důvodu přeceňovat aspekt „spolupráce“ žalobkyně se správním orgánem, když je ze správního spisu zjevné, že žalobkyně sdělila hlídce policie nepravdivé skutečnosti o své identitě, až po konfrontaci s výsledky lustrace se prokázala svými doklady. Pokud je pravdivé vysvětlení žalobkyně, že se domnívala, že má policii sdělit údaje o svém zaměstnavateli, nikoli o své osobě, pak je zřejmé, že v její neprospěch lze zohlednit její nelegální výkon pracovní činnosti, když šlo zřejmě o činnost dlouhodobou, neboť žalobkyně dále v protokolu uvedla, že pracovala nejprve jako prodavačka v obchodě a nyní pracuje jako uklízečka pro různé restaurace.
26. Námitka, že délka zákazu pobytu je v rozporu s praxí, je zcela obecná, žalobkyně nepoukazuje na žádné konkrétní případy, které by byly skutkově obdobné jejímu případu. Zjevně nepřesně je vyjádření, že z aplikační praxe právního zástupce je známo, že za nelegální pobyt se běžně ukládalo správní vyhoštění v délce 1 roku až 3 let. Právní zástupce nijak nezohledňuje rozhodující skutečnosti daného případu, zejména zhruba desetiletý vědomý nelegální pobyt žalobkyně odhalený až pobytovou kontrolou.
27. Žalobkyně dále namítala, že žalovaný se zcela nedostatečně vypořádal s nepřiměřeností vydaného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně, správní orgány neobjasnily veškerá hlediska k posouzení přiměřenosti dopadů.
28. Žalovaný v této souvislosti hodnotil, že účastnice řízení pobývala na území ČR určitou dobu legálně, poprvé přicestovala na území ČR v roce 2008 za účelem podnikání, snažila se povolení k pobytu prodlužovat. Účastnice sdílí poslední tři roky společnou domácnost s krajankou, nájemní smlouvu nemá uzavřenou, nepamatuje si adresu pobytu, stýká se pouze s krajany, žádní její příbuzní na území ČR nepobývají, její nejbližší rodina žije v domovském státě (manžel, dvě dospělé děti, matka a dvě sestry). Zdravotní pojištění na území ČR nemá sjednáno, žádné zásadní závazky, pohledávky ani vazby k území ČR neuvedla. Motivací k pobytu zde nebylo vytvoření zázemí na území, nýbrž snaha obstarat si finanční prostředky. I skutečnost, že již dne 15. 9. 2020 uplynula platnost jejího cestovního dokladu, svědčí ledabylému přístupu k plnění povinností ze zákona o pobytu cizinců vyplývajících. Sama účastnice řízení se vyjádřila v tom směru, že od doby, co byla na území ČR nelegálně, se o svůj cestovní pas nezajímala. Ani v informačních policejních systémech nefiguruje k její osobě od roku 2013 žádný záznam, včetně řízení o žádostech, hlášení pobytu apod. Účastnice se sice nedopustila protiprávního jednání naplňující parametry trestného činu či přečinu, nicméně celková délka protiprávního jednání, její laxní přístup k dodržení pobytových pravidel, při pobytové kontrole sdělení osobních údajů jiné osoby, lze hodnotit jako dostatečně závažné protiprávní jednání odůvodňující vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Účastnice řízení pobývala na území od roku 2008, prvotně sice oprávněně, nicméně přibližně koncem roku 2013, tomu tak již nebylo. Srovnáme-li tedy oprávněný pobyt účastnice řízení v délce cca 5 let a na straně druhé vědomý neoprávněný pobyt v délce cca 10 let, nelze než dospět k závěru, že přijetí opatření touto formou bylo namístě. Účastnice byla sice v domovském státě naposledy v roce 2008, nicméně podstatnou část svého dospělého života prožila v domovském státě. I jazyková vybavenost tomu svědčí, neboť je schopna se dorozumět svým rodným jazykem, český jazyk, jak sama potvrdila, neovládá. V daném případě tak nebylo shledáno, že by její zpětná integrace byla zcela vyloučena. Účastnice řízení má v případě návratu do domovského státu možnost kontaktovat své dospělé děti, neboť je s nimi ve spojení, v domovském státě pobývají i další její příbuzní, u kterých bych mohla najít prvotní pomoc a zázemí (její matka a dvě sestry). Konečně účastnice sama uvedla,

že počítala s tím, že bude vyhoštěna, nicméně se snažila obstarat finanční prostředky na cestu domů. Ani věk či zdravotní stav v případě účastnice řízení nebude překážkou vycestování, navíc sama uvedla, že vycestuje dobrovolně, nicméně z důvodu nedostatku financí se obrátí na IOM, aby požádala o pomoc s návratem do rodné země.

29. Žalobkyni lze dát za pravdu v názoru, že posouzení, zda by správní vyhoštění mohlo vyvolat nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince, není věcí správního uvážení správního orgánu, ale otázkou interpretace a aplikace neurčitého právního pojmu. Správní orgány neurčitý právní pojem v daném případě interpretovaly a aplikovaly správně, byly nicméně limitovány informacemi, které měly v daném případě k dispozici.
30. Soud považuje odůvodnění správních orgánů v otázce posouzení přiměřenosti zásahu za odpovídající obsahu spisu. Námitka žalobkyně k nepřiměřenosti zásahu byla formulována zcela obecně, žalobkyně toliko odkazovala na judikaturu, ale nijak nevymezila, jaké skutečnosti správní orgány opomněly hodnotit, a v čem sama žalobkyně spatřuje nepřiměřenost zásahu.
31. Žalobkyni přitom bylo v průběhu správního řízení umožněno uplatňovat svá tvrzení a důkazní návrhy ve vztahu ke skutečnostem, které by mohly prokázat, že rozhodnutí o správním vyhoštění představuje nepřiměřený zásah do jejího soukromého a rodinného života. Po správních orgánech nelze požadovat, aby výhradně z vlastní iniciativy vyhledávaly a opatřovaly důkazy, které by mohly svědčit ve prospěch žalobkyně, tedy i ty, které by se mohly týkat nepřiměřenosti tvrzeného zásahu do soukromého a rodinného života (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 9 As 142/2012-21, případně ze dne 20. 1. 2016, č. j. 2 Azs 271/2015-38). Rovněž není nezbytné, aby se správní orgány výslovně vyjadřovaly ke všem kritériím uvedeným v § 174a zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2014, č. j. 8 As 109/2013-34).
32. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
33. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ve věci neměla úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 3. listopadu 2023

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně